

চতুৰ্থ গোট

দ্বাদশ অধ্যায় ব্যক্তিত্বৰ সৈতে সাজ-পোছাকৰ সম্পৰ্ক (Clothing and its relation in personality)

১২.১ পাতনি (Introduction) :

ব্যক্তিব, তেওঁ পৰিধান কৰা পোছাকৰ সৈতে এক নিকট সম্পৰ্ক আছে। তেওঁ পিন্ধা পোছাক জোৰেই তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব প্ৰতিফলিত কৰে, বিচৰামতে সৌন্দৰ্য্য বঢ়ায় আৰু লগতে আৰাম দিয়ে। তোমালোকে যি পোছাক পিন্ধি ভাল পোৱা, যাৰ দ্বাৰা তোমাক সুন্দৰ দেখায় আৰু আৰামো অনুভৱ কৰা তেনে পোছাকেই পিন্ধিব বিছৰা নহয়নে?

মানুহ সৌন্দৰ্য্যপ্ৰিয় আৰু সুন্দৰৰ পূজাৰী। সেয়েহে তেওঁ পিন্ধা পোছাকযোৰো সুন্দৰ হোৱাটো বিচাৰে। এযোৰ ভাল পোছাকৰ যোগেদি তেওঁৰ আত্মবিশ্বাস বঢ়াই তোলাৰ লগতে তেওঁৰ সুন্দৰ ব্যক্তিত্বৰো প্ৰতিফলন কৰে। সেয়েহে এই পাঠটিত এনেবোৰ দিশ আলোচনা কৰা হ'ব যাৰ দ্বাৰা তলত দিয়া বিষয়বোৰ জানিবলৈ সক্ষম হ'ব :

- কাপোৰৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে।
- কলাৰ বিভিন্ন উপাদান।
- নক্সাৰ নীতিসমূহ আৰু প্ৰকাৰ।
- বস্ত্ৰ আৰু পোছাকৰ সৌন্দৰ্য্যৰ ওপৰত কলাৰ উপাদান আৰু নীতিৰ গুৰুত্ব।

(ক) বস্ত্ৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা/গুৰুত্ব (Importance of Clothing) :

বস্ত্ৰৰে অকল যে পোছাক বনাই এনে নহয়, নানা কামত যেনে হাত-গা মোছাৰ বাবে, বিছনাত, টেবুলত, চকীৰ কুচন, দুৱাৰত পৰ্দা হিচাপেও বস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। সেয়েহে বস্ত্ৰৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে জনা উচিত। সেইবোৰ হ'ল— শৰীৰ সুৰক্ষিত কৰা, আৰাম প্ৰদান কৰা, সৌন্দৰ্য্য বৰ্ধন কৰা, মানসিক সন্তোষ লাভ কৰা অৰ্থাৎ আত্ম বিশ্বাস বঢ়োৱা, লজ্জা নিৰাৰণ কৰা, শৰীৰৰ আভ্যন্তৰীণ উত্তাপৰ সমতা ৰক্ষা কৰা ইত্যাদি।

তোমালোকে গৰমৰ দিনত কেনে কাপোৰ পিন্ধিব বিছৰা আৰু শীত বা ঠাণ্ডাত সেই একেই কাপোৰ পিন্ধানে? বছৰটোত প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন ঋতুৰ পৰিৱৰ্তন হয় আৰু সেই ঋতু অনুযায়ী কাপোৰৰ প্ৰয়োজনো বেলেগ বেলেগ হয়। সেয়েহে আমি গৰমৰ দিনত কপাহী আৰু ঠাণ্ডাৰ দিনত উলৰ কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰো। ইয়াৰ উপৰিও সূৰ্য্যৰ প্ৰখৰ তাপ, ধুমুহা আদিৰ পৰা ৰক্ষা পাবৰ বাবেও কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অৰ্থাৎ আমাক কাপোৰে আৰাম প্ৰদান কৰে।

✓ ব্যক্তিকৰ ব্যক্তিত্বৰ লগত শাৰীৰিক সৌন্দৰ্যৰ এক সন্মত হোৱাটো সম্ভৱ আছে। এজন মানুহে সিদ্ধা পোছাকৰে তেওঁৰ সৌন্দৰ্য বঢ়াই তুলিব পাৰে যদিহে তেওঁ সুন্দৰকৈ সিন্ধে। কিন্তু যদি তালকৈ নিপিন্ধে তেতিয়া তেওঁৰ সৌন্দৰ্য থাকিলেও প্ৰতিফলিত হ'ব নোৱাৰে।

✓ ব্যক্তিয়ে দেহৰ লগত খাপ খোৱা এযোৰ সুন্দৰ পোছাক পিন্ধিলে সম্ভৱ লাভ কৰে; আত্মবিশ্বাস বাঢ়ে আৰু যিকোনো ক্ষেত্ৰতে বা কামতে অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহে। তোমালোকে যেতিয়া এযোৰ ভাল পোছাক পিন্ধা কেনে অনুভৱ হয় ভাবাচোন। তোমালোকৰ আত্মবিশ্বাস বাঢ়ে, আৰু সকলো ক্ষেত্ৰতে যেনে— খোজ, কটিল, কথা-বতৰাত প্ৰতিফলিত হয়।

✓ হাঁহৰ উপৰিও ব্যক্তিয়ে লাজ নিৰাৰণৰ বাবে পোছাক পৰিধান কৰে। আদিম অৱস্থাত মানুহে নগ্ন অৱস্থাতে আছিল। কিন্তু সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে মানুহৰ মনত লাজ ভাব জাগি উঠিল আৰু নিজৰ দেহৰ অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গ ঢাকি ৰাখিবলৈ ধৰিলে। অৱশ্যে প্ৰথমতে গছৰ পাত, ছাল, জন্তুৰ ছাল, পাখি আদি ব্যৱহাৰ কৰি বস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে।

✓ সাজ-পোছাকৰ যোগেদি এজন মানুহক চিনাক্ত কৰিবলৈ সহজ হয়। উদাহৰণস্বৰূপে এজন স্কুলৰ ছাত্ৰক তেওঁৰ ইউনিফৰ্মৰ পৰাই চিনিব পাৰি। সেইদৰেই নাৰ্চ, ডাক্তৰ, উকিল, সৈনিক আদি বিভিন্নজনক তেওঁলোকে পৰিধান কৰা সাজ-পোছাকৰ পৰাই চিনাক্ত কৰিব পাৰি।

সাজ-পোছাকে ব্যক্তিৰ জীৱনত বিভিন্নতা আনে, সজীৱতা আনে আৰু নতুন নতুন ধৰণৰ পোছাক পৰিধান কৰি সময়ৰ লগত খাপখোৱাত সহায় কৰে।

(খ) ক'লাৰ উপাদান (Elements of Design) :

এখন কাপোৰ বা এযোৰ পোছাকৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধি কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমে ক'লাৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে জানিব লাগিব আৰু সেইবোৰৰ সু-প্ৰয়োগৰ যোগেদি কাপোৰৰ পৰা এযোৰ সুন্দৰ পোছাক তৈয়াৰ কৰিব পাৰি।

এই উপাদানসমূহ হ'ল— ৰেখা, আকাৰ, বং আৰু মসৃণতা।

(i) ৰেখা (Lines) : পোছাক প্ৰস্তুত কৰাত ৰেখাই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লয়। কিয়নো কাপোৰ এযোৰ তৈয়াৰ কৰোঁতে বিভিন্ন অংশসমূহ সংযোগ কৰিবলগীয়া হয়। তেতিয়া বহুত ৰেখা যেনে— সিয়নিত, বাহুত, হাতত, বুকুত, ডিঙি, কলাৰ আদি নানান অংশ ওলায়। আমাৰ চকু ৰেখাৰ দিশতেই গতি কৰে আৰু দেহৰ উচ্চতা প্ৰস্থতা বঢ়াই বা কমাই। যেনে— দীঘলীয়া ৰেখাৰ যোগেদি ব্যক্তিক ওখ আৰু পথালি ৰেখাৰ যোগেদি শকত বা প্ৰস্থ দেখুৱাব পাৰি। অৰ্থাৎ এজন চাপৰ মানুহক দীঘল ৰেখাৰ যোগেদি ওখ, ক্ষীণ আনহাতে এজন ওখ, ক্ষীণ মানুহক পথালি ৰেখাৰ যোগেদি চাপৰ দেখুৱাব পাৰি।

দীঘল ৰেখাৰ প্ৰয়োগ

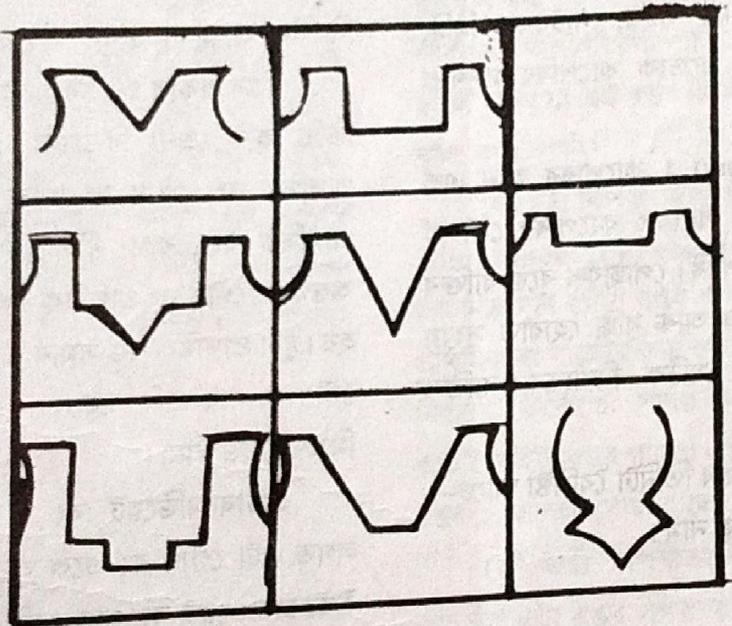

পথালি ৰেখাৰ প্ৰয়োগ

চিত্ৰ — ১ ৰেখাৰ প্ৰয়োগ

(ii) আকাৰ (Shape) : পোছাকত আকাৰ আৰু ৰেখাৰ সংযোগ পোৱা যায়। যেতিয়া এযোৰ কাপোৰৰ পোছাক তৈয়াৰ কৰা হয়, তেতিয়া ডিঙিৰ আকাৰ, ইয়ক, কলাৰ, জেপ, লেছ, কঁকাল আদি ৰেখাত কৰা হয় আৰু এনে ধৰণেৰে আকাৰ বা আকৃতি দিয়া বা ব্যৱহাৰ কৰা হয় যাতে দেহৰ আঁসোৱাহ পূৰ্ণ অংশটো ঢাকি, আকৰ্ষণীয় ৰূপত দাঙি ধৰিব পাৰি।

ডিঙিৰ ৰেখা (Neck line) : ডিঙিৰ ৰেখাৰ যোগেদি মুখ আৰু ডিঙিৰ আকৃতি আকৰ্ষণীয় আৰু আঁসোৱাহ পূৰ্ণ অংশ ঢাকি ৰাকিব পাৰি। 'V' ডিঙিৰ পোছাকে ক্ষীণ, চতুৰ্ভুজ আকাৰৰ ডিঙিৰ পোছাকে বহল আৰু ঘূৰণীয়া আকাৰত ডিঙিৰ পোছাকে মুখখন ঘূৰণীয়া দেখায়। যিবোৰ ব্যক্তিৰ মুখখন সৰু তেনে লোকৰ পোছাকৰ ডিঙিটো চতুৰ্ভুজ আকাৰৰ হোৱাটো বেছি ভাল দেখি। আনহাতে যাৰ ডিঙিটো চুটি তেনে লোকক 'V' ডিঙিৰ পোছাকে বেছি শুৱায়।

চিত্ৰ — ২ ডিঙিৰ ৰেখা (Neck line) ৰেখাৰ প্ৰয়োগ

(iii) মসৃণতা (Texture) : কাপোৰৰ মসৃণতা বুলিলে কাপোৰখনৰ উপৰিভাগৰ বিষয়ে যেনে মিহি, খহটা, কোমল, ডাঠ বা পাতল, উজ্জ্বল বা শেতা (Dull) আদি দিশবোৰ বুজায়, যিটো মানুহে অনুভৱ কৰে। কাপোৰৰ এনে বৈশিষ্ট্যবোৰ নিৰ্ভৰ কৰে সূতাৰ

পাক, বোৱন আৰু সম্পূৰ্ণকৰণ পদ্ধতিৰ ওপৰত। সাধাৰণতে যিকোনো কাপোৰৰ তিনি ধৰণৰ মসৃণতা থাকে। যেনে— ডাঠ আৰু খহটা, মধ্যমীয়া, কোমল, মিহি, চিকমিকনি থকা ইত্যাদি। কাপোৰৰ উপৰিভাগৰ মান বা মসৃণতাত বেলেগ

বেলেগ ধৰণৰ প্ৰভাৱ আছে। যেনে যি কাপোৰৰ উপৰিভাগত চিকমিকনি আছে বা মিহি, তেনে কাপোৰে পোহৰত বৰ্ষি প্ৰতিফলিত কৰে আৰু ডাঙৰ আহল-বহল দেখি। আনহাতে বহুটা হলে পোহৰ শোষণ কৰে, ফলত চুটি বা ঠেক দেখায়। যিবোৰ কাপোৰ মিহি, কোমল, তেনে কাপোৰৰ পৰা গৰমৰ স্নিত পিন্ধা পোছাক বনোৱা হয়। আনহাতে ডাঠ আৰু বহুটা কাপোৰৰ ঠাণ্ডা বা শীতকালত পিন্ধা কাপোৰ তৈয়াৰ কৰা হয়।

এখন পাটৰ কাপোৰ আৰু এখন উলৰ কাপোৰৰ উপৰিভাগ একে জানো? নহয়, পাটৰখন মিহি, উলৰখন বহুটা, অৰ্থাৎ প্ৰত্যেক কাপোৰৰ মসৃণতা বেলেগ।

(ঘ) বঙ (Colour) : কাপোৰৰ আন এক উপাদান হ'ল বঙ, যাব সহায়ত কাপোৰৰ সৌন্দৰ্য আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিব পাৰি। পোছাকৰ বঙে ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব প্ৰতিফলিত কৰে আৰু বৃদ্ধি হোৱাত সহায় কৰে। পোছাকৰ বঙৰ সঠিক নিৰ্বাচনে, ব্যক্তিৰ আত্মবিশ্বাস বঢ়ায়।

বঙৰ বৈশিষ্ট্য : বঙৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য আছে—

(ক) হিউ— বঙৰ নাম।

(খ) গাঢ়তা

(গ) গভীৰতা

(ক) হিউ (Hue) : বঙৰ ডাঠ বা পাতল বুজোৱাক গাঢ়তা বোলা হয়। মূল বঙৰ লগত বগা মিহলাই সেই বঙক পাতল কৰিব পাৰি যাক টিন্ট (tint) বোলে। আনহাতে কলা মিহলাই ডাঠ বা কাঢ়া কৰিব পৰা যায় যাক shade বোলা হয়। বগাৰ পৰা কমসংখ্যক আৰু কলাৰ পৰা সবহ সংখ্যক shade

পায় পাৰি।

(খ) গাঢ়তা : যিকোনো বঙৰ গাঢ়তা ডাঠ, পাতল আদিৰ দ্বাৰা বুজোৱা হয়। প্ৰত্যেক বঙৰ বিভিন্ন ধৰণৰ গাঢ়তা থাকে। যেনে— নীলা, পাতল নীলা (আকাশী নীলা) ঘন নীলা বা নীলৰ দৰে নীলাৰ বিভিন্ন গাঢ়তা পোৱা যায়।

(গ) গভীৰতা (Intensity) : বঙৰ উজ্জ্বলতা বা কমলীয়তাক গভীৰতা বুলি জনা যায়। উজ্জ্বল বঙৰ গভীৰতা পাতল বঙৰ গভীৰতাতকৈ বেছি।

ওপৰত উল্লেখ কৰা বৈশিষ্ট্যই বঙৰ সঠিক নিৰ্বাচন আৰু ব্যৱহাৰত সহায় কৰে।

বঙৰ প্ৰকাৰ : বঙৰ গঠন আৰু প্ৰভাৱৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শ্ৰেণী বিভাজন কৰা হৈছে। যেনে— প্ৰাথমিক বং, গৌণ বং আৰু ইন্টাৰমেডিয়েট বং। প্ৰাথমিক বং : বঙা, নীলা, হালধীয়া তিনিটা বঙৰ অন্তৰ্গত। গৌণ বং প্ৰাথমিক বঙৰ পৰাই আহৰণ কৰা হয়। দুটা প্ৰাথমিক বঙ সমান অনুপাতত মিহলাই এটা গৌণ বং পাব পাৰি। যেনে— হালধীয়া আৰু নীলাৰ মিশ্ৰণ সেউজীয়া।

ইন্টাৰমেডিয়েট বং : এটা প্ৰাথমিক বঙৰ লগত এটা গৌণ বং একে অনুপাতত মিহলাই এটা ইন্টাৰমেডিয়েট বং পাব পাৰি। যেনে— হালধীয়াৰ লগত সেউজীয়া মিহলাই সেউজ হালধীয়া বং পাব পাৰি।

বঙৰ চক্ৰ : তোমালোকে ৰংৰ চক্ৰৰ বিষয়ে পঢ়িছা। এই চক্ৰত প্ৰাথমিক, গৌণ আৰু ইন্টাৰমেডিয়েট বং সন্নিবিষ্ট থাকে।

(ii) বঙৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উষ্ণ আৰু শীতল বঙ হিচাপে দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে :

উষ্ণ বস্ত্ৰবোৰ উলুৱাই আৰু দেখাৰ লগে লগে উষ্ণ অনুভূতি বা শিহৰণ মনলৈ আনি দিয়ে। এনে বঙে ব্যক্তিক সক্ৰিয় কৰাৰ লগতে আনন্দদায়ক কৰি তোলে। আনহাতে শীতল বস্তুসমূহ যেনে— নীলা, সেউজীয়া আদি দেখাৰ লগে লগে মনলৈ শীতল ভাব আহে। ৰঞ্জ, কমলা আদি বস্ত্ৰবোৰ দেখিলে তোমালোকে কেনে অনুভৱ কৰা? আকৌ যেতিয়া নীলা সেউজীয়া বস্ত্ৰবোৰ দেখা তেতিয়া কেনে লাগে?

(iii) বঙৰ আঁচনি (Colour Scheme) :

বঙৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কলাসন্মতভাৱে বিভিন্নবঙৰ মাজত সমন্বয় ঘটাবলৈ বঙৰ আঁচনিৰ প্ৰয়োজন। কিছুমান ব্যক্তিয়ে জন্মগতভাৱে এই ক্ষমতা পায় কিন্তু বেছিভাগ মানুহৰ বাবে বঙৰ সমন্বয়, আঁচনিৰ জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন হয়। তোমাৰ বন্ধু নীতাই হয়তো নিজে ৰং মিহলাব জানে, তুমি হয়তো নাজানিবও পাৰা। এনে ক্ষেত্ৰত আঁচনিৰ সহায় ল'বই লাগিব।

বঙৰ বিভিন্ন আঁচনিসমূহ হ'ল—

(ক) একবৰ্ণী বঙৰ আঁচনি।

(খ) ওচৰা-ওচৰি বঙৰ আঁচনি।

(গ) বিপৰীত বঙৰ আঁচনি।

(ঘ) ভগ্নীবঙৰ আঁচনি।

(ঙ) ট্ৰায়েদ বঙৰ আঁচনি।

(চ) দুটা বিপৰীত বঙৰ আঁচনি।

(ক) একবৰ্ণী বঙৰ আঁচনি (Monochromatic colour scheme) :

ইয়াত এটা বঙ লৈ তাৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীসমূহ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে— তোমাৰ চেলোৱাৰ চুটযোৰৰ চেলোৱাবটোৰ বঙ পাতল সেউজীয়া, কুৰ্তা বা কামিজটোৰ ৰং গাঢ় সেউজীয়া, তোমাৰ হাতৰ চুৰিৰ ৰং পাতল সেউজীয়া

তেতিয়া ই হ'ব একবৰ্ণী বঙৰ আঁচনি।

(খ) অনুৰূপ বা সাদৃশ্য থকা বঙৰ আঁচনি : এনে আঁচনিত ওচৰা-ওচৰিকৈ থকা কেইবাটাও বঙ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে ধৰা তোমাৰ স্মাৰ্টৰ বঙ হালধীয়া, চাৰ্টটো সেউজ হালধীয়া বঙৰ, ফুলৰ প্ৰিণ্ট আৰু প্ৰিণ্টৰ মাজত সেউজীয়া বঙৰ পাত আছে তেতিয়া পোছাকযোৰ এই বঙৰ আঁচনিত পৰিব।

(গ) বিপৰীতমুখী বঙৰ আঁচনি : এই আঁচনিত বঙৰ চক্ৰৰ এটা বঙৰ বিপৰীতে থকা আন এটা ৰং ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে তোমাৰ গাঢ় সেউজীয়া বঙৰ শাৰীখনৰ আঁচল আৰু পাৰিটো ৰঙা ; ব্লাউজটো ৰঙা হ'লে তেতিয়া এই বঙৰ আঁচনি অনুসৰণ কৰা হৈছে বুলি ক'ব পাৰি।

(ঘ) দুটা বিপৰীতমুখী বঙৰ আঁচনি (Double complimentary colour scheme) : এই আঁচনিত দুটা গৌণ বঙৰ লগত বিপৰীতে থকা দুটা প্ৰাথমিক ৰং ব্যৱহাৰ কৰা হয় ; কিন্তু এই বঙৰ আঁচনি নিৰ্বাচন কৰোঁতে সদায় মন কৰিব লাগে যে আটাইকেইটা বঙৰ গাঢ়তা একে নহয় আৰু এটা মাত্ৰ বঙৰহে গাঢ়তা বেছি হ'লে ভাল হয়।

(ঙ) ভগ্নী বিপৰীতমুখী বঙৰ আঁচনি : এই আঁচনিত এটা বঙৰ লগত তাৰ বিপৰীতে থকা বঙৰ পৰিবৰ্তে ওচৰা-ওচৰিকৈ থকা আন দুটা বঙ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে— এযোৰ ৰঙা বঙৰ চেলোৱাৰ চুটৰ প্ৰিণ্ট সেউজীয়া আৰু সেউজ হালধীয়া হ'ব।

এযোৰ পোছাকৰ বঙৰ আকৰ্ষণীয়তা নিৰ্ভৰ কৰে পোছাকযোৰ পৰিধান কৰা ব্যক্তিৰ ওপৰত আৰু এটা বঙে সকলো ব্যক্তিক ভাল লাগিব পাৰে। এযোৰ পোছাকৰ বঙৰ আঁচনি তৈয়াৰ কৰোঁতে

সদায়েই পৰিধান কৰিবলগীয়া ব্যক্তিজনাৰ ছালৰ বং, চকু, চুলিৰ বং, ব্যক্তিত্ব, ঋতু আৰু সময়ৰ লগত খাপ খোৱা হ'ব লাগে।

(iv) পোছাকৰ বং নিৰ্বাচনত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ :

পোছাকৰ বঙৰ জৰিয়তে ব্যক্তিৰ সুৰুচিৰ প্ৰকাশ পোৱাৰ লগতে আকৰ্ষণীয় কৰি তোলে। সেয়েহে বঙৰ নিৰ্বাচনত কেতবোৰ কাৰকে প্ৰভাৱ পেলায়—

(i) বয়স আৰু লিঙ্গ : সাধাৰণতে সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক উজ্জ্বল বঙৰ আৰু বয়সস্থ লোকক পাতল বঙৰ পোছাক পৰিধান কৰিলেহে শুৱায়। সেইদৰে লিঙ্গভেদে বঙৰ নিৰ্বাচন বেলেগ হয়। যেনে— ছোৱালীয়ে যিবোৰ বঙৰ পোছাক পিন্ধি বিচাৰে তেনে বঙ ল'ৰাই পিন্ধিলে নুশুৱায় ; যেনে— গুলপীয়া বঙ।

(ii) ঋতু আৰু সময় : গৰম দিনত পাতল কাপোৰ আৰু শীতল বং আনহাতে ঠাণ্ডাৰ দিনত ডাঠ, উষ্ণ বঙৰ কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়, সেইদৰে দিনৰ ভাগত পাতল বঙৰ আৰু ৰাতি ডাঠ উজ্জ্বল বং ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ধৰা, তুমি যদি গৰমৰ দিনত পুৱাৰ ভাগত উজ্জ্বল বঙা বা কমলা বঙৰ পোছাক পৰিধান কৰা তোমাৰ নিজৰ কেনেকুৱা লাগিব ভাবাচোন? আৰু আনে দেখিলেই কি অনুভৱ কৰিব বাৰু?

(iii) দেহৰ আকাৰ : ব্যক্তিৰ দেহৰ আকাৰত বঙে প্ৰভাৱ পেলায়। উষ্ণ বঙে সদায়েই দেহৰ আকাৰ বঢ়ায়। আনহাতে শীতল বঙে আকাৰ কমায়। সেয়েহে শকত মানুহৰ বাবে শীতল বঙ আৰু ক্ষীণ মানুহৰ বাবে উষ্ণ বঙৰ পোছাক উপযোগী।

(iv) ছাল চুলি আৰু চকুৰ বং : পোছাকৰ

বং নিৰ্বাচন কৰোঁতে ছালৰ বঙ সদায়েই বিবেচনা কৰিব লাগে। যেনে— মিঠা বৰণৰ ছালৰ ব্যক্তিৰ বাবে ডাঠ বং আৰু বগা বঙৰ ব্যক্তিৰ বাবে পাতল বং বেছি উপযোগী। যেনে— নীলা, গুলপীয়া, পাতল বেঙুনীয়া আদি বঙে বগা বঙৰ মানুহক বেছ শুৱায়।

(v) উৎসৱ পাৰ্বন : পোছাকৰ বং সদায়েই যিটো কামৰ বাবে পিন্ধে তাৰ লগত খাপ খোৱা হ'ব লাগে। বিয়া, পাৰ্টি আদি কিছুমান ক্ষেত্ৰত ডাঠ উজ্জ্বল বঙে শুৱায়। কিন্তু নাম, পূজা, শ্ৰাদ্ধ আদি উৎসৱ-পাৰ্বনত পাতল বঙৰ কাপোৰ বেছ খাপ খায়।

(vi) ফেশ্বন বা ষ্টাইল : পোছাকত ফেশ্বনৰ পৰিবৰ্তন যিদৰে হয় সেইদৰে ব্যৱহাৰো হ'বলৈ ধৰে। এটা সময়ত পোছাকৰ ফেশ্বন আৰু বঙ ব্যক্তিয়ে নিৰ্বাচন কৰোঁতে তেওঁৰ দেহৰ লগত খাপ খাবনে নাখায়, দেখাত শুৱনি হ'বনে নহয় সেই দিশটো মন কৰিব লাগে।

(ঘ) নমুনাৰ নীতি (Principles of Design) :

ডিজাইন বা নমুনাৰ মূল নীতিসমূহ : সকলো বয়সৰ লোকৰ বাবে উপযুক্ত সাজ-পোছাক নিৰ্বাচন কৰোঁতে ডিজাইনৰ বিভিন্ন নীতিসমূহ অনুসৰণ কৰা দৰকাৰ। কিয়নো এইবোৰে এযোৰ সাজ-পোছাকৰ মান উন্নত কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰে। ডিজাইনৰ মূল নীতিসমূহৰ লগতে ইয়াৰ উপাদানসমূহো সমানেই প্ৰয়োজনীয়। ডিজাইনৰ উপাদানসমূহ যেনে— বং, আকাৰ, ৰেখা, পৃষ্ঠদেশ আদিয়ে ডিজাইন সৃষ্টি কৰাত অপৰিহাৰ্য উপাদান হিচাপে কাম কৰে। তলত ডিজাইন বা নমুনাৰ মূল নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

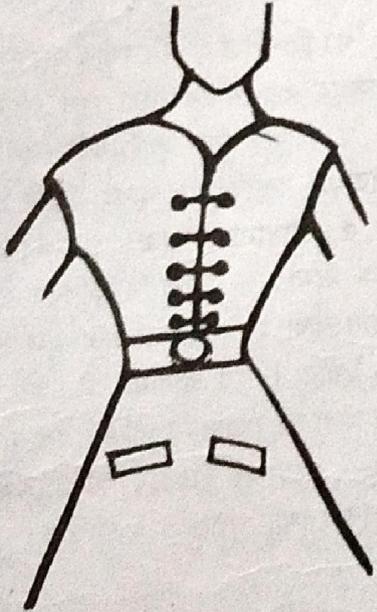
সাজ-পোছাকৰ সৈতে ব্যক্তিত্বৰ সংহত

১। সমতা (Balance) : ইয়াৰ দ্বাৰা যিকোনো ডিজাইনত সুস্থিৰতা আনিব পাৰি। যেতিয়া কোনো বেখা, বং, আকাৰ আদি একত্ৰিত কৰি এক সমতা স্থাপন কৰা হয়, তেতিয়া সেই নমুনাটো সুস্থিৰ হোৱা যেন লাগে। অৰ্থাৎ ইয়াৰ দ্বাৰা নমুনাটোৰ সৌন্দৰ্য চাৰিওফালে সমানে ফুটি উঠে। সমতা দুই প্ৰকাৰৰ—

(ক) আনুষ্ঠানিক সমতা

(খ) অনানুষ্ঠানিক সমতা

(ক) আনুষ্ঠানিক সমতা : যেতিয়া কোনো এটা নমুনা বা নমুনাত ব্যৱহাৰ কৰা বং, বেখা আদি কাল্পনিক কেন্দ্ৰবিন্দুৰ দুয়োফালে একে হয় ; তাকে আনুষ্ঠানিক সমতা বোলে। যেনে— এটা স্কাৰ্চৰ দুয়োফালে সমান

(ক) আনুষ্ঠানিক সমতা

অংশত পকেট থাকিলে বা দুয়োফালে কোচৰ সংখ্যা সমান হ'লে তাক আনুষ্ঠানিক সমতা বোলে।

(খ) অনানুষ্ঠানিক সমতা : এই ধৰণৰ সমতাত কোনো এটা নমুনা বা তাত ব্যৱহাৰ কৰা বং, বেখা, আকাৰ আদি কাল্পনিক কেন্দ্ৰবিন্দুৰ দুইফালে একে নহয়। কিন্তু নমুনাৰ উপাদানসমূহ এনে স্থানত ব্যৱহাৰ কৰা হয় যাৰ প্ৰভাৱ নমুনাটোত অতি সুন্দৰ হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে এটা উজ্জ্বল বং কেন্দ্ৰবিন্দুত ব্যৱহাৰ কৰি আৰু তাৰ পৰা অলপ দূৰত অনুজ্জ্বল বং ব্যৱহাৰ কৰি এই ধৰণৰ সমতা পাব পাৰি। তাৰোপৰি এটা স্কাৰ্চত ডাঙৰ পকেট আৰু ব্লাউজটোত এখন সৰু পকেট দিও এই সমতা বক্ষা কৰা হয়।

(খ) অনানুষ্ঠানিক সমতা

২। ঐক্যতা/সমন্বয় : এটা ভাল নমুনা পাবলৈ হ'লে ইয়াৰ বিভিন্ন উপাদান সমূহৰ মাজত ঐক্য স্থাপন কৰিব লাগে। এটা নমুনাত সম্পূৰ্ণতা আনিবলৈ হ'লে নমুনাৰ সকলো উপাদানে একে ধাৰণা প্ৰকাশ কৰিব পৰা হ'ব লাগিব। ইয়াৰদ্বাৰা সেই নমুনায়ুক্ত সাজ-পোছাকত পিন্ধোতা জনৰ ব্যক্তিত্ব, চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য আদি ফুটি উঠে।

আনহাতে সমন্বয় হৈছে কোনো এটা নমুনা বা সাজ-সজ্জাৰ সকলো অংশৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক। এই সম্পৰ্ক পাবলৈ হ'লে নমুনাটোত বা সাজ-পোছাকত একে ধৰণৰ বেথা, আকাৰ, এটা বঙকে ডাঠ বা পাতলকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। একে ধৰণৰ বঙ, বেথা আদি সদ্যনাই ব্যৱহাৰ কৰিও সমন্বয় পাব পাৰি।

৩। অনুপাত : কোনো এটা নমুনাৰ সকলো অংশৰ এটাৰ আনটোৰ সৈতে থকা সম্পৰ্ক আৰু সকলো অংশৰ সু-সংগঠনকে অনুপাত বোলা হয়। যেতিয়া কোনো এটা সাজ-পোছাকৰ আকাৰ আৰু পিন্ধোতা জনৰ শাৰীৰীক আকাৰৰ সৈতে আকৰ্ষণীয় সম্পৰ্ক হয়, তেতিয়া সেই নমুনাটো ভাল অনুপাত থকা বুজায়। অৰ্থাৎ পিন্ধোতা জনৰ শৰীৰৰ আকাৰ যদি সৰু হয়, আৰু পোছাকযোৰ যদি ডাঙৰ হয়, তেতিয়াহ'লে এনে ক্ষেত্ৰত পোছাকযোৰৰ সৌন্দৰ্য ফুটি নুঠিব। উদাহৰণ স্বৰূপে এজনী সৰু ছোৱালীক এটা ডাঙৰ টুপী আৰু ডাঙৰ বেগ ল'বলৈ দিলে ভাল

নেদেখিব।

৪। ছন্দ : সাধাৰণতে ছন্দই গতিশীলতাক বুজায়। ইয়াৰ দ্বৰাই চকু এটা অংশৰ পৰা আন এটা অংশলৈ গতি কৰে বা সংযোগ স্থাপন কৰিব পাৰে। সাজ-পোছাকৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াত ব্যৱহাৰ কৰা চিলাই, দুই কাষ, কান্ধ, কলাৰ, ডিঙিৰ বেথা আদিয়ে প্ৰথমে মানুহৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰে। যদি এই বেথাসমূহ খেলি-মেলি হৈ থাকে, তেতিয়া পিন্ধোতা জনৰ ব্যক্তিত্বত প্ৰভাব পেলায়। ছন্দ বিভিন্ন প্ৰকাৰে পাব পাৰি। সেইবোৰ হ'ল—

ক) পুনৰাবৃত্তিৰ যোগেদি। যেনে— পোচাকৰ পকেট, প্লিটছ, বুটাম, লেচ ইত্যাদিত।

খ) ক্ৰমোন্নতিৰ যোগেদি— পাতলৰ পৰা ডাঠ ৰং ব্যৱহাৰ কৰি বা ডাঙৰৰ পৰা সৰুলৈ নমুনা ব্যৱহাৰ কৰি।

গ) বিপৰীত মুখী বেথাৰ দ্বাৰা— বিপৰীতমুখী বেথাসমূহ বক্ৰবেথাৰ দ্বাৰা লগ লগায়।

ঘ) বিকিৰণ বা জিকমিকনি বেথাৰ দ্বাৰা— স্কাৰ্ট আদিত এই ধৰণৰ বেথা ব্যৱহাৰ কৰি ছন্দ পোৱা যায়।

৫। প্ৰাধান্য : সাজ-পোছাকৰ কোনো অংশত অধিক মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিবৰ বাবে এই নীতি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াত এটা মূল বিষয়বস্তু থাকে আৰু ইয়াক লৈয়ে প্ৰাধান্য ক'ত দিয়া হ'ব সেইটো নিৰ্ণয় কৰা হয়। প্ৰাধান্য বিভিন্ন ধৰণে সৃষ্টি কৰা হয়। যেনে— গাঢ় ৰং ব্যৱহাৰ কৰি, বেথা, ডিঙি আৰু কঁকালৰ বেথা, পৃষ্ঠদেশ ইত্যাদিত।

মূলভাৰ

- ☆ সাজ-পোছাক মানুহৰ এক প্ৰাথমিক প্ৰয়োজন।
- ☆ ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্বৰ লগত সাজ-পোছাকৰ এক সম্বন্ধ আছে।
- ☆ সাজপোছাকত কলাৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ যেনে ৰেখা, আকাৰ, ৰঙ, মসৃণতা আদিৰ প্ৰয়োগৰ ওপৰত পোছকৰ সৌন্দৰ্য্য নিৰ্ভৰ কৰে।
- ☆ পোছাকৰ ৰঙ নিৰ্বাচনৰ বয়স আৰু লিঙ্গ, ঋতু আৰু সময়, দেহৰ আকাৰ, ছাল, চুলি ৰঙ আদিয়ে প্ৰভাৱ পেলায়।
- ☆ পোছাকৰ নমুনাৰ নীতি সমূহ যেনে সমতা সমন্বয়, অনুপাত, ছন্দ আৰু প্ৰাধান্য আদি বিবেচনা কৰা হয় পোছক নিৰ্বাচন কৰোতে।